

студентів, час їх роботи в системі, а і забезпечує зворотній зв'язок між студентами та викладачем. Розширення інтерактивних можливостей сприяє поліпшенню взаємодії між викладачем і студентами за допомогою занурення в проблемне поле розв'язуваних задач, узгодженості у виборі засобів і методів реалізації вирішення навчальних завдань. Оскільки система Moodle дає можливість регулярного моніторингу роботи студентів за допомогою перегляду статистики відвідувань, визначено, що найбільша активність серед користувачів спостерігається в останній день відведеного на певне завдання часу. Крім того протягом семестру має місце значна нерівномірність засвоєння змісту дисципліни, спостерігається виражений пік активності у період сесії та після неї під час ліквідації академічної заборгованості. Отже, здебільшого студенти не мають належних навичок самостійної роботи і планування свого часу, а відповідно потребують встановлення чітких обмежень у часі та контролю виконаних завдань.

Повноцінне і систематичне використання системи Moodle в освітньому процесі має вагомі переваги і дозволяє забезпечити якісний контент курсу, багатоваріантність подання інформації та інтерактивність навчання, багаторазове повторення матеріалу, що вивчається, навчально-методичну допомогу або консультацію викладача в режимі онлайн, самоконтроль навчальних дій, конфіденційність навчання та інше. Таким чином освітній процес виходить на новий рівень, стає зручним, швидким, безперервним і психологічно комфортним. Однак студенти повинні розуміти, що електронне навчання є зручним шляхом здобуття знань, але не легшим за інші. Саме тому вони мають виховувати у собі такі якості, як самодисципліна, мотивація, доброчесність, наполегливість.

Тоцька О. Л.

к. е. н., доцент

Волинський національний університет імені Лесі Українки,
м. Луцьк, Україна

ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНИХ І ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ З ДИСЦИПЛІНИ «МІЖНАРОДНІ ВАЛЮТНО-ФІНАНСОВІ ВІДНОСИНИ»

Однією із дисциплін, які вивчаються студентами бакалаврату спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» є «Міжнародні валютно-фінансові відносини». Якщо силабусом курсу передбачено проведення практичних і лабораторних занять, то, на нашу думку, види завдань до них повинні відрізнятися: на практичних заняттях доцільно більше уваги зосередити на закріпленні теоретичних знань шляхом підготовки студентами тестових питань і кросвордів по лекційному матеріалу, а також доповідей, дотичних до тем лекцій; на лабораторних — варто давати розрахункові чи аналітичні роботи. Адже кінцевою метою викладання курсу повинно бути набуття студентами таких спеціальних компетентностей (СК) і програмних результатів (ПР):

СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища.

СК02. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

СК04. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирі-

шення фінансових задач.

ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

ПР02. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.

ПР03. Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

ПР13. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів.

ПР14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

ПР19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань [1].

Зокрема, на практичних заняттях можуть бути запропоновані такі завдання:

1. Підготувати 5 тестових питань до теми: 3 першого рівня (1 правильна відповідь з чотирьох) і 2 другого рівня (2-4 правильних відповіді з чотирьох).

2. Скласти кросворд на 5 або більше слів до теми з 1 ключовим словом.

3. Підготувати коротку доповідь на 3-5 хв із висновком і зазначенням джерел (обсягом 1 сторінка) або слайди (до 10) на одну з поданих нижче тем:

- особливості міжнародних валютно-фінансових відносин України та однієї з країн Європейського Союзу;

- особливості міжнародних валютно-фінансових відносин України та однієї з країн СНД;

- особливості міжнародних валютно-фінансових відносин України та однієї з країн Північної Америки;

- особливості міжнародних валютно-фінансових відносин України та однієї з країн Південної Америки;

- особливості міжнародних валютно-фінансових відносин України та однієї з країн Азії;

- особливості міжнародних валютно-фінансових відносин України та однієї з країн Африки;

- характеристика діяльності однієї з міжнародних фінансових організацій;

- характеристика діяльності однієї транснаціональної корпорації;

- характеристика діяльності одного з міжнародних фінансових центрів;

- характеристика економічної/фінансової кризи в одній з країн світу;

- характеристика однієї світової економічної/фінансової кризи;

- характеристика зовнішнього боргу України;

- характеристика зовнішньої заборгованості однієї з країн світу;

- характеристика спеціальних прав запозичення (СПЗ);

- характеристика європейської грошової одиниці єкю;

- характеристика валюти євро;

- характеристика казначейських білетів України;

- класифікація платіжних документів;

- класифікація цінних паперів;

- лауреат Нобелівської премії з економіки _____ року;

- принципи кредитування зовнішньої торгівлі;

- особливості банківського кредитування експорту;
- фінансування зовнішньоторговельних операцій на основі факторингу;
- кредитування зовнішньоекономічних операцій у формі форфейтингу;
- проектне фінансування як вид банківського кредитування експорту;
- особливості банківського кредитування імпорту;
- лізинг як вид банківського кредитування імпорту;
- аналіз платіжного балансу однієї з країн світу;
- характеристика золотовалютних резервів однієї з країн світу;
- похідні фінансові інструменти (деривативи);
- характеристика облігацій;
- характеристика привілейованих акцій;
- характеристика одного з транснаціональних банків;
- характеристика інформаційної системи Reuters;
- характеристика інформаційної системи Bloomberg.

4. Підготувати блок фінансових новин України та/або світу (обсягом 1 сторінка) із зазначенням джерел.

5. Підготувати список з 10 наукових статей вітчизняних авторів, в яких описано особливості міжнародних розрахунків.

6. Підготувати список з 10 різних визначень одного й того ж терміну з тематики міжнародних валютно-фінансових відносин на основі наукових статей вітчизняних авторів.

Окрім того, на одному з практичних занять можна провести інтелектуальну гру «Хокей», на іншому — дебати на тему «Чи потрібні зовнішні кредити Україні?».

Щодо лабораторних робіт, то їх можна запланувати таким чином:

лабораторна робота 1 — пошук формул розрахунку показників у платіжному балансі України;

лабораторна робота 2 — проведення структурного аналізу платіжного балансу України за один рік;

лабораторна робота 3 — аналіз динаміки показників платіжного балансу України за два різні роки;

лабораторна робота 4 — АВС-аналіз даних про зовнішню торгівлю послугами (експорт та імпорт) України та 10 країн світу за один рік;

лабораторна робота 5 — аналіз ланцюгових темпів зростання і середніх значень офіційного курсу гривні щодо 10 іноземних валют за останніх 10 років;

лабораторна робота 6 — аналіз базисних темпів зростання і середніх значень офіційного курсу гривні щодо 10 іноземних валют за останніх 10 років;

лабораторна робота 7 — аналіз реквізитів трьох документів, що використовуються в міжнародних розрахунках (інкасове доручення, акредитив, платіжне доручення, контракт, вексель, чек тощо);

лабораторна робота 8 — аналіз трьох статей з тематики міжнародних валютно-фінансових відносин;

лабораторна робота 9 — розрахунок виплат за кредитом при диференційованих платежах.

Вважаємо, що проведення практичних і лабораторних занять потрібно чергувати задля урізноманітнення видів робіт студентів. Окрім того, бажано використовувати й інші види завдань задля підвищення зацікавленості майбутніх бакалаврів-фінансистів до дисципліни.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Про затвердження стандарту вищої освіти за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти: Наказ МОН України від 24 трав. 2019 р. № 729. URL: <https://mon.gov.ua/> (дата звернення: 23.06.2021).

Турукіна О. В.

викладач

Харківська гуманітарно-педагогічна академія,
м. Харків, Україна

НАРОДНИЙ ДОСВІД ВИХОВАННЯ МОЛОДОГО ПОКОЛІННЯ ЗАСОБАМИ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

Народний досвід виховання молодого покоління засобами музичного мистецтва полягає й у тому, що особистість навчається мистецьких умінь у практичній діяльності. Вивчаючи творчість свого народу, молоді люди стають гідними громадянами своєї країни, що поважають її цінності, норми, традиції, національні свята та обряди, розуміють їх культурно-національне значення, намагаються брати участь в них.

Застосування засобів українського фольклору в освітньому процесі молоді розкрито в працях: видатних педагогів — А. Авдієвського, І. Беха, А. Болгарського, С. Горбенко, Д. Кабалевського, О. Олексюка, Г. Падалки, Г. Пономарьової, К. Ушинського, В. Сухомлинського; мистецтвознавців — Г. Костюка, І. Ляшенка, Г. Побережної; фольклористів — Е. Алексєєва, О. Гулака-Артемівського, В. Верховинця, К. Квітки, Ф. Колесси, О. Кольберга, А. Коціпінського, С. Русової [1, с. 5]. Аналізуючи національне українське мистецтво, за допомогою засобів фольклору, є можливість продовжувати культурні традиції, що є дуже цінним для художньо-естетичного виховання майбутніх фахівців.

Учені розглядають мистецтво як універсальну, унікальну конфігурацію, систему, обсяг, знання, уміння, досвід, які здатні гармонізувати, коригувати, виліковувати, виховувати, навчати людину і суспільство у цілому, опосередковано на рівні художнього твору, витвору мистецтва, людини (глядача, одержувача інформації) та відводять мистецтву у формуванні в особистості цілісної картини світу, в якій інтегруються наукові уявлення [5, с. 12]. Національне мистецтво як найяскравіше втілення духовного потенціалу народу завжди було масовим, дійсно народним заняттям, і це слід враховувати при використанні мистецтва як засобу педагогічного впливу та виховання особистості. Народне музичне мистецтво цінне тим, що в ньому в концентрованому вигляді, естетичній формі матеріалізується національний дух — вищий вияв національної гідності народу. У народному музичному мистецтві втілено багато світоглядних ідей, потяг до прекрасного, гідність українського народу [6]. Отже, у процесі спілкування з творами національної культури суб'єкт стає носієм національних цінностей, котрі він співвідносить із власними художньо-естетичними ідеалами й прагненнями.

Поняття «музично-естетичне виховання» потрібно розглядати не лише як процес набуття мистецьких знань і вмінь, а, насамперед, як дієвий засіб особистісного розвитку на основі виявлення: культуротворчих можливостей майбутніх фахівців; їхніх професійних здібностей; усебічних музичних, естетичних потреб та інтересів, що ґрунтуються на історичному досвіді свого народу, прийнятті полікультурного простору, ціннісному ставленні до етнонаціональної специфіки.